

8/10 Orkesterfest med Pascal

Program

(Ca 2 timmar och 15 minuter *)

Arnold Schönberg • *Verklärte Nacht* – 30 min

Igor Stravinskij • *Konsert för piano och blåsare* – 20 min

Paus

Béla Bartók • *Konsert för Orkester* – 37 min

Medverkande

Helsingborgs Symfoniorkester

Konsertmästare Erik Heide

Solist Zlata Chochieva, piano

Dirigent Maxime Pascal

** Varje konsert är en levande upplevelse och applåder, presentationer och eventuella extranummer kan påverka den totala speltiden. Angiven sluttid är därför ungefärlig.*

Tre tonsättare i förändringens tid

Tre tonsättare från samma generation, men tre helt olika musikaliska världar. Igor Stravinskij söker skärpa, rytm och nya klangfärger. Arnold Schönberg står fortfarande med ena foten i den glödande senromantiken, men är på väg mot ett helt nytt tonspråk. Béla Bartók låter i sin tur en hel symfoniorkester bli solist. Tillsammans blir verken som tre ögonblicksbilder från en tid då musikens spelregler höll på att ritas om.

Ta det piano med blåset

Stravinskij's Konsert för piano och blåsare skrevs 1923–24 och uruppfördes i Paris 1924. Vid pianot satt tonsättaren själv och Serge Koussevitzky dirigerade. Kombinationen är ovanlig: i stället för en traditionell symfoniorkester möter solopianot framför allt trä- och bleckblås, tillsammans med kontrabasar och pukor. Resultatet blir en torr, tydlig och rytmiskt laddad klangvärld där pianot ibland driver musiken framåt och ibland stöter emot ensemblen.

För Stravinskij blev verket också en väg tillbaka till konsertscenen som pianist. Under 1920-talet skrev han flera pianoverk för sig själv att framföra, och just den här konserten kom att bli ett viktigt nummer i hans egen repertoar.

En natt som förändrar allt

Arnold Schönberg skrev Verklärte Nacht 1899, långt innan han utvecklade den tolvtonsteknik som senare skulle göra honom till en av 1900-talets stora förnyare. Musiken bygger på Richard Dehmels dikt med samma namn. Ett par vandrar genom en kall, månbelyst skog. Kvinnan berättar att hon väntar ett barn med en annan man. Efter bekännelsen kommer mannens svar: han accepterar både henne och barnet, och nattens mörker förvandlas.

Schönberg skrev verket på bara några veckor, ursprungligen för stråksextett. Senare gjorde han versioner för stråkorkester. Här hörs den unge Schönberg fortfarande i ett rikt senromantiskt tonspråk men redan här tänjer han på harmonikens gränser.

När hela orkestern blir solist

Titeln Konsert för Orkester låter nästan som en motsägelse. En konsert brukar ju ha en solist. Hos Bartók är det i stället orkestern själv som får den rollen: olika instrument och grupper träder fram, utmanas och får visa sina egna färger och egenskaper.

Verket kom till 1943 efter att Bartók lämnat Europa för USA. Serge Koussevitzky beställde det till Boston Symphony Orchestra till minne av sin hustru Natalie, och uruppförandet ägde rum i Boston den 1 december 1944. Bartók beskrev själv verkets rörelse som en väg från den första satsens stränghet och den tredje satsens mörka klagan mot finalens livsbejakelse.

Lyssna gärna lite extra på den andra satsen, där blåsarna uppträder parvis och varje instrumentpar får sin egen karaktär. Och i den fjärde satsen, Intermezzo interrotto – det avbrutna intermezzot – bryts musiken plötsligt av en satirisk blinkning mot Sjostakovitj's sjunde symfoni. Sedan väntar en final där hela orkestern tycks kasta sig mot mållinjen.

Biografi

Zlata Chochieva är en internationellt verksam pianist med en repertoar som sträcker sig över omkring 60 konserter för piano och orkester. Hon gjorde sitt första scenframträdande som fyraåring och debuterade med orkester tre år senare i Moskvas konservatorium. Hon studerade bland annat för Mikhail Pletnev och Pavel Nersessian i Moskva och avslutade senare sina studier vid Mozarteum i Salzburg för Jacques Rouvier.

Chochieva har framträtt på scener som Carnegie Hall, Concertgebouw Amsterdam, Wigmore Hall, Philharmonie de Paris och Elbphilharmonie Hamburg och samarbetat med bland andra BBC Scottish Symphony Orchestra, Copenhagen Philharmonic och Norrköpings Symfoniorkester. Sedan 2025 är hon professor i piano vid Hochschule der Künste Bern. Hennes inspelningar har uppmärksammats internationellt, och hennes Chopin-etydinspelning har lyfts fram av Gramophone som en av de främsta inspelningarna av verken.

Den 8 oktober möter hon Helsingborgs Symfoniorkester och Maxime Pascal i Stravinskis Konsert för piano och blåsare, ett verk där pianot får en ovanligt slagkraftig och rytmisk roll.

Foto: Uwe Arens

Foto: Lisa Wikstrand

Maxime Pascal är chefsdirigent för Helsingborgs Symfoniorkester sedan säsongen 2024/25. Den franske dirigenten är internationellt verksam inom såväl klassisk som samtida repertoar och har gjort utforskandet av klang till en central del av sitt konstnärskap.

2008 grundade han Le Balcon tillsammans med tonsättare, musiker och ljudtekniker. Ensemblen har blivit känd för gränsöverskridande projekt där musik, rum och modern ljudteknik möts.

Säsongen 2026/27 är Pascal även förste gästdirigent vid Deutsche Oper Berlin och Artist in Focus vid Musikverein Wien.

I Helsingborg fortsätter han att förena den stora symfoniska traditionen med 1900-talets och samtidens musik. Kvällens program ligger nära den sidan av hans konstnärskap: tre verk där klang, form och orkestrens alla färger står i centrum.